

Зборник радова конференције “Развој астрономије код Срба IV”
Београд 22-26. април 2006,
уредник М. С. Димитријевић
Публ. Астр. друш. “Руђер Бошковић” бр. 7, 2007, 499-508

ИНФОРМАТИЧКА БОМБА У КОСМОСУ

ЗОРАН ЈЕВТОВИЋ

Мегатренд универзитет, Београд

Резиме. Историјска реченица некадашњег америчког председника Била Клинтона, по којој “више нема разлике између унутрашње и спољне политике”, најавила је информатичку експлозију планете. Масмедији све више стварају вештачке хоризонте јавности, док киберпросторима царују мреже као носиоци информационог капитала. Свет је у превирању, приватни живот нестаје пред сликама глобалних метамедија који укидају границе простора и времена. Планета је загушена, информациони ратови будућност траже у неистраженим и неосвојеним дубинама космоса у којима ће тајна владања бити у поседу елита које имају контролу информацијских пакета.

Проучавајући развој људске цивилизације, демократских, геополитичких или идеолошких циљева, брзо ћемо уочити различите нивое друштвеног комуницирања и масмедије, као битне алатке у процесима креирања човекове свести. Још је филозоф Анаксагора из Клазомена у јонској Малој Азији, у петом веку написао спис “О природи”, у којем је указивао да се свемир на почетку кретао у једној тачки, да би се даље ширио све брже и у све већим димензијама. Снага динамичности скривала се у уму (духу), који је покренуо и створио васељену. Сам Анаксагора каже: “Док све остало има један део свега другога у себи, ум је неограничен и сам свој господар... Он је најфинија од свих ствари и најчистија и има пуно сазнање сваке ствари и највећу власт над њима” (Платон, 2004, стр. 84). Због размишљања о небеским појавама Сократ је висио у кошари, одговарајући радозналим суграђанима како “Никада не бих открио небеске ствари, ако ми се дух високо не узвине, и ако ми се танка мисао не помеша са танким и сувим ваздухом. Кад бих са земље посматрао оно што је горе, не бих никада открио, јер земља не вуче себи влагу мишљења (спекулације)”. Преносећи бројним окупљеним младићима информације до којих је дошао, атински мудрац је постављао темеље јавног беседништва, којег су каснијим технолошким изумима развили до савршенства у којем фалсификат мења оригинал!

ЗОРАН ЈЕВТОВИЋ

Пут од *homo sapiens* до *homo videns* указује на сложен, мучан и истрајан процес стварања, откривања и ширења информација кроз простор и време, али и упорног програмирања понашања индивидуа према интересима елита које су на власти. Чудовишна идеја да се војном силом или сличним алтернативним методама принуде може уводити демократија, резултирала је бројним ратовима који су обележили протекле векове и миленијуме. Педантни статистичари су израчунали да је од 5.148 седмица у прошлом веку, само осам било без ратова, док је учешће у њима узела половина становништва. Ауторитарност, тоталитаризам, диктатура и слични обрасци политичког моделовања маса попримали су све моћније, динамичније и невидљивије одлике, захваљујући експлозивном развоју информација које су планету постепено претвориле у *глобално село* (Маршал Маклуан). Пљусак наметнутих мишљења, ставова, вредности, идеологија, произвео је тактички удар на електронски неприпремљено и необразовано становништво, тако да су метамедији (интернет, мултимедији, виртуелна реалност) постали међу информатичке надмоћи.

Свет никада није био подељенији јер разлике диктирају нове облике супрематије и свих облика хегемоније. „*Један проценат најбогатијег светског становништва располаже истом количином добара као и 57% најсиромашнијих, око 1,2 милијарди људи живи са приходом мањим од једног долара дневно, а 2,8 милијарди са мање од два долара дневно; преко једне милијарде људи нема приступ води за пиће; 827 милиона пати од неухрањености*“ (United Nations, 2003, стр. 29). Милитаризација космоса постаје једини слободни простор за информативне ратове који ће обележити време које долази. Дигитализација у инфо-сфери означава продубљивање социјалних разлика између информационо богатих и информационо сиромашних заједница, што значи да ће богата, интересно организована мањина користећи симулиране и опчињавајуће поруке све више управљати неорганизованом већином светског становништва. Шокантно, али истинито звучи визија да ће у будућности очима и ушима информацијски незасите публике господарити софистицирано обликоване, често фабриковане и лажне слике које ће од жртава чинити злочинце и обрнуто. Класично поимање простора губи важност, понируји у космичке дубине у којима време губи досадашњни смисао, јер електронска супремација укида прошлост. Клатно се померило услед револуционарне промене природе технолошких општила, која више не знају за било каква ограничења. Вишак вредности све мање је у материјалним ресурсима, а све више у информацијским богатствима која стварају нови међународни политички и културни поредак!

Сателитске комуникације, мобилни телефони, преносиви рачунари неслуђених технолошких могућности, сателитски преносиви комплети, минијатурне камере и дигитални фотоапарати, неки су од амблема најновије технолошке револуције. Настаје глобална мобилизација јавног мнења, при чему циљ информације више није у њеној когнитивној и информативној

ИНФОРМАТИЧКА БОМБА У КОСМОСУ

димензији, већ у нарцисоидној жељи да се по сваку цену придобије пажња и поверење публике. Униформност и стандардизација масмедијских порука воде стварању диригованог глобалног мнења које једнако добро или лоше може процењивати о стратешки важним одлукама које представљају будућност планете. Опсесивна жеља елита за владавином заснована на гушењу медијских слобода, самоцензури, финансијским притисцима и рестрикцији информација, може нас одвести у катализму тоталне потчињености и принуде. Глобална медијска индустрија производ је државних, политичких и мултинационалних корпорација које су опчињене вирусом профита. Нови комуникациони поредак представља отворен концептуални оквир у којем предност имају технолошки развијеније државе. Схватања да се тежиште утицаја пребацује на медије националних заједница само су делимично тачна, јер је њихов дomet ограничен, што значи и моћ на мишљење публике. Они олакшавају убеђивање у оквиру мањих група, али су на ширем плану стратешки беззначајне, па не треба улагати превише новца у њихов развој. Утицај државе се значајно смањује, влада своје активности све више реализује различитим приватизационим каналима, радничка и средња класа нестају из политичке сфере, док непримерено расте утицај НВО и институција тзв. Трећег сектора. „*Оно што је настало јесу људи које Ален Турен назива „информациони радници”, а Роберт Рајх симболички „аналитичари”, људи који поседују и користе знање, који, да читирам Рајха, идентификују, решавају и посредују у решавању проблема кроз „манипулацију симболима” – подацима, речима, оралним и визуелним препрезентацијама*“ (Калдор, 2005, стр. 119). Уместо истине светом влада слика као њен одраз, етичко усавршавање живота мења култ материјалног доказивања сопствене величине, док се морални дух и идентитет уништавају грубим средствима принуде, укључујући и оружана бомбардовања непослушних заједница! Појединци, регије, државе, па и већина света, постају зависници од информација, које су све више разлог даљих неједнакости и конфликата. Архаична и романтична схватања о мишљењу које настаје као производ когнитивних спознаја треба што пре архивирати, и заменити фундаменталним формама, које у вешто упакованим обрасцима нуде нови пророци. Дух глобализма под маском отвореног тржишта креира апсолутно другачији политички, правни, социјални, административни, економски, медијски и други поредак, али проблем је у чињеници што светски политички естаблишмент преузима право на монопол, не помиšљајући да о устројству света могу да размишљају и други!

Сви постојећи медији сударом иконе и бинарног кода добијају нову вредност мењајући идентитет. Лукаво замишљен, технолошки супериоран и утицајан систем пропагандних модела, трикова и дезинформација, на којима почива „истина” глобалних електронских мрежа које стварају препарирano светско јавно мнење, велики ефекат остварује управо на кратке стазе. Зато је важна контрола водећих глобалних масмедијских кућа, посебно агенцијских сервиса, сателитских провајдера и кабловских система, док се посебне

ЗОРАН ЈЕВТОВИЋ

јединице информатичких инжињера упућују на контролу дигиталних рачунарских аутострада. Илузија је очекивати да ће усамљени журналисти, одрасли на етичким принципима части, променити доминирајућу слику реалним извештавањем о чињеницама и дешавањима са терена. Њихов глас усамљен у хору унифицираних, обрађених, монолитних порука, неће бити примећен, а за сваки случај чувари информационих капија будно ће мотрити да нешто не угрози интересе богатих налогодаваца. На затвореном саветовању о светској доминацији и моћи, одржаном у Пентагону 8. III 1992, један од учесника отворено је признао: “*Посао новинара је да унишите истину, да отворено лажу, да се клањају пред Златним телетом и да продају властиту земљу и народ да би зарадили хлеб свакидашињи. Сви то знају, и чему онда сви ти хвалоспеви независној штампи? Ми смо оруђе и слуге богаташа који су иза кулиса. Ми смо марионете, они вуку конце, ми плешимо. Ми смо интелектуалне проститутке*” (“The Atlanta Journal and Constitution”, Wants U.S. Recognized as World Dominant power, Dominance, March, 1992).

Шуме информацијских података који свакодневно струје бројним дифузним каналима, уз невероватно моћне екранске слике агресивно улазе у просторе индивидуалних слобода. Човекова чула постају све ограниченија, критички дух све запрложенији, јер савршене технолошке машине креирају перспективу брже од било ког ума. Интерактивност, симулација и телеприсуство нуде аутоматизацију људског окружења. Другим речима у новом поретку медији производе слике физичке стварности стварајући специфичну информацијску хијерархију препуну експлозивне енергије. Ментална загађеност употребом медија прети критичкој јавности, која се пред силовитим налетима бахатих, електронско-дигиталних “добошара” постепено повлачи, схватајући да нову стварност дефинишу они који владају, а не они који је разумеју. Чињеница добија вредност тек када се појави у јавности, па средства комуникација постају стубови савременог друштва. Свака власт их користи за стварање специјализованих сазнајних сервиса, слично Орвеловој сентенци да “*Права моћ, моћ за коју се мора борити, то није моћ над стварима него над људима*”, а противнике не треба физички уништавати, већ “*мењати*”. Структура новог друштва врло је једноставна: на врху пирамиде налази се свемоћни Велики брат, испод њега је Ужа партија, испод Шира партија, и на крају заглупљене масе које чине 85% становништва. “*Сва веровања, навике, укуси, ментални ставови који карактеришу наше време у ствари су управљени на то да очувају мистику Партије и спрече да се увиди права природа данашњег друштва*” (Орвел, 1999, стр. 167). У свету у којем сваки десети житељ има бар један телевизијски апарат, проводећи уз њега у просеку око 272 минута дневно, моћни међународни лобији намећу своје интересе пласирајући информације по прецизно артикулисаној стратегији. Постоји више истина, за своју и туђу јавност, према интересима оних у чијим су рукама кајаси управљања.

ИНФОРМАТИЧКА БОМБА У КОСМОСУ

Медији замењују императорске арене друштвеног живота, тако да је готово немогуће прецизно одговорити на питање колико слободног времена одузимају савременом човеку? Од раног јутра, када у купатилу слушате прве вести, док у превозу на посао читате актуелну штампу, на послу размењујете информације са пријатељима и колегама, било вербално било интернетом, до касне вечери када одгледате неки филм или поноћну информативну емисију, подложни сте њиховом наркотичком дејству којим вам намећу шта ћете, када, због чега и како размишљати, водећи вас закључцима за које мислите да су ваши! "Медији нису постали оруђе прикупљања и ширења информација које неко други производи, већ произвођач, контролор и господар информација", тврди Зиновјев, уочавајући постојање "невидљиве руке" која њима управља. Међутим, сила није у информацијама као низовима вредносних симбола, већ у правилима јавне презентације, којом добијају прагматичну вредност: "Ништавни су токови информација који прођу мимо њих у поређењу са онима који пролазе кроз њих, а и улога им је још ништавнија. Они су у себи концептирани основне и најутицајније информационе токове и снаге друштва" (Зиновјев, 2003, стр. 134). Амерички сенатор Ричард Лугар овакву појаву назива "медијализмом", као новим феноменом интерактивног политичко-медијског односа, који у епицентру скрива доминантни утицај центара политичке моћи и водећих медијских продукција. Медијима је данас дато моћно оружје које може да спаја и раздваја, креира еволуције и револуције, љубав и сукобе, па није свеједно да ли су у функцији обнављања глобалних и националних културолошко-комуникацијских темеља и заједништва, или стварања "потрошачког" духа заведеног чарима илузија и наркотичке медијске опијености.

Обликовање света према новим обрасцима темељи се на камуфлираним идејама политичке доминације, војне хегемоније и нескривене арганције према свима који мисле другачије. Водити ратове могу само они који господаре информацијама јер они који их поседују владају планетом. Према најновијим резултатима истраживања обављеног за потребе Европског парламента, почетком 2004. године, у свету постоје 132 сателитска система за прислушкивање и контролу комуникација. Једина земља која контролише све јесте Америка која преко глобалне обавештајно-сателитске организације "Vortex" (основане 1947. са Енглеском) и анализе највеће шпијунске организације Ен-Ес-Еј прибавља скоро 70% обавештајних података. У Форт Миду, градићу државе Мериленд налази се главни штаб ове тајанствене установе која запошљавајући 38.000 службеника представља очи и уши електронско-обавештајне агенције. Тајанствена организација основана је 1952. директивом 6 Националног савета, а јавност је нешто више о разлозима постојања сазнала током афере "Вотергејт" када су маске муњевитом брзином почеле да откривају лица функционера који су се бавили недозвољеним шпијунским активностима. Само током 1974. године, NSA (National Security Agency) контролисала је 23.472.780 индивидуалних комуникација и шпијунирала неке објекте који су били у склопу сопственог

ЗОРАН ЈЕВТОВИЋ

штаба. Франкештајново чудовиште отело се контроли, па многи политичари нису ни знали да у њихово име одлучују други. "Много тога се променило од времена када смо могли да негирамо да ова агенција чак и постоји, а смео бих да додам да је било и председника САД који никад нису сазнали за постојање ове институције, мада су њене услуге и те како користили", изјавио је Роберт Стил, директор ове мамутске компаније ("Washington post", 11. XII 1999), признајући да је због технолошке револуције у сфери електронске шпијунаже све тежа контрола, што је шанса за нарастајући економски тероризам. Аналитичари тврде да је ова служба ефикаснија од ЦИЕ или Еф-Би-Аја, што је доказала ангажовањем у свим ратовима вођеним последњих деценија. Од европских савезника, на овом плану највећи сарадник је Велика Британија, а затим Немачка, Француска, Аустрија, Турска итд. Међутим, поменуте земље су увек под будним надзором америчких стручњака за прислушкивање који преузимају дешифровање поверљивих података и даљу дистрибуцију мрежом према сопственој процени. Супертајни систем "Ешалон" (енг. "усмерење") стациониран у Mentwith Hillu, у Великој Британији контролише целокупан европски простор, за комуникације на Паципику одговоран је прислушни центар Yakima, око 200 километара од Сиетла, Waiopai на Новом Зеланду има слична задужења, на аустралијском континенту делује Geraldton, који надзире Индијски океан, док Sugar Grove, удаљен 250 километара од срца Америке, "брине" о сигурности америчких комуникација. Станице у Норвешкој и на Кипру под директном су контролом НАСЕ, а ради смиривања светске јавности званично се баве "економском", а од недавно и "антитерористичком" шпијунажом, што је делимично тачно. Са 11 земаљских прислушних тачака, уз помоћ мреже од 120 сателита и око 1.320 моћних компјутера-речника (реагују на кодове, кључне речи), "Ешалон" прислушкује све војно-обавештајне и политичке комуникације (телефоне, факсове, компјутере, медије) широм Европе и света, са циљем контролисања и правовременог последичног реаговања. Податке размењују САД, Велика Британија, Француска, Канада, Аустралија и Нови Зеланд, чиме је планета покривена мрежом контроле високог степена. Информатички рат је осавремењена верзија психолошког рата, којим се уз примену технолошки модерног оружја циљ на медијско обликовање маса и њихову контролу. У Европи нико не сме ни да помене еклатантан пример кршења Повеље о људским правима, док је забринута америчка јавност одмах смирена доношењем Директиве о националној безбедности, којом је на територији САД овакво шпијунирање грађана забрањено! Међутим, раст терористичких активности добар је изговор за овакве активности, поготово ако дају резултате: позиви са мобилних телефона омогућили су лоцирање неких чланова Ал Каиде, па је тако листинг показао да су од 1100 позива у периоду између 1996. и 1998. 238 упућени личностима у Великој Британији, 221 у Јемену, даље у Азербејџану, Пакистану, Саудијској Арабији, Судану, Ирану, Босни итд. а ниједан у Ираку! Америчке обавештајне службе и Пентагон на

ИНФОРМАТИЧКА БОМБА У КОСМОСУ

психолошко-пропагандне и субверзивне делатности дневно троше око 800 милиона долара, посебну пажњу усмеравајући ка Русији, Кини, Северној Кореји, Сирији, Вијетнаму, Ираку, Ирану, Либији, Судану и Тајвану, подручјима која су и званично приоритети националне безбедности.

У баварским Алпима у Немачкој, у месту Грајбилген, инсталirана је специјална сателитска опрема за електронско осматрање и шпијунирање. Као циновски паук она је премрежила југоисточну Европу контролишући и снимајући све модерне комуникације. Заједничка оператива са Немачком успостављена је 1994. након оштргог супротстављања Париза политици Вашингтона да преко ЦИЕ креира догађаје у Сарајеву, па се може констатовати како је Америка напустила свог традиционалног савезника. Ако је то учинила држави која је прва подржала победничку страну у Револуционарном рату, која је продајући своја имања у Луизијани омогућила ширење Северног Америком, која је од оснивања била интелектуална ризница новокомпоноване америчке културе, можете замислiti са колико пажње би се обраћала другим нацијама! Добијени подаци из прислушних центара се 90% деле, али најважније светска сила задржава за себе. Циновске антене британских прислушних центара на Криту задужене су за лов сигнала са Близког истока, али и јужних делова Европе. Електромагнетно уво Медитерана, на врху планине Тродос, не задовољава жеље америчких савезника, који су због тога изградили своје апаратуре у Никозији, тако да, практично, сви прислушкују све!

“Рат се често дефинише као ангажовање војних средstava да би се постигли политички циљеви... Други, суптилнији начин – политички рат – користи слике, идеје, говоре, слогане, пропаганду, политичке притиске, па чак и рекламне технике да утиче на политичку вољу противника.“ (Џејмс А. Балдин, вицеадмирал морнарице САД у предговору за "Политички рат", од Пола А. Смита, Национални универзитет одбране 1990). Карактер ратова који се данас воде евидентно је изменењен: у центру дејstava је знање, брзина и информатичка мрежа, па се са мање војника остварују бољи резултати. Докажимо то подацима: док је у I светском рату гинуло девет пута више војника него цивила, у II светском рату тај однос је уједначен, док данас гине 10 пута више цивила. Анализирајте последње сукобе у Ираку и све ће бити јасно! На погинулих хиљаду америчких војника и 6.916 рањеника, долази око 11.000 ирачких војника и између 15 и 18.000 цивила! Иако доктрина сукоба ниског интензитета заговара "демасификацију" и интелигентна оружја великих прецизности, чињеница је да цивила настрадалих ван борби (несреће, бомбардовања, "пријатељска ватра", самоубиства и други инциденти) има највише. Значај специјалног рата се повећава, јер се вешто вођеном и усмераваном пропагандом рат може спречити или умањити последице.

Аналитичари су израчунали да је почетком прошлог века за једног убијеног војника издвајано око 25.000 долара, да би у НАТО агресији на Југославију трошкови нарасли на 10,4 милиона долара. Цена апсолутног

ЗОРАН ЈЕВТОВИЋ

богатства и апсолутне моћи је све већа, па тако амерички војни издаци достижу рекордне износе у историји цивилизације, доносећи нови апсурд: што више новца, мање безбедности! Злоупотребљавајући чињеницу да располаже највећим материјалним богатствима, техничким, технолошким и научним открићима, под паролом глобализације, она реактивира стару идеју светског колонијализма. Привидно, економски повезујући различите државе и народе, под sloganом "*тржиште без граница*", господари новог поретка стварају свет по својој мери. Амерички стандард се тако гради на пљачкању мање развијених друштава, а они који се случајно успротиве бивају изоловани или нападнути. Треба запамитити да у стратегији једине суперсиле ниједна држава није неважна, јер без обзира на површину, број становника или облик уређења, својим отпором може постати опасан пример непослушности. Неконвенционална дејства су први од три вида специјалног рата (остала два су: психолошко-пропагандна дејства и акције прикривања). Стјут департмента обожава "*домино теорију*" Дина Ачесона, некадашњег државног секретара, који је још 1949. упозорио "*како једна трула јабука може да поквари целу кацу*". Средства комуникације најбржи су и најлакши начин за промену менталног духа нације, осећања, културе, традиције, историје, што даље спроводе глобалне мреже намећући нове стандарде. Савременом цивилизацијом владају преплетене масмедијске мреже чијим токовима струји мноштво истог или сличног садржаја, постављајући темеље глобалне економије и политике. Штампа, електронски медији, издавачке куће, филмске компаније, агенције за односе са јавношћу, телекомуникационе и рачунарске индустрије, образују чврст и универзалан информацијски прстен који обухвата планету, диктирајући исте слике духовне матрице. Не гајите илузију да је комуницирање слободно: на чвориштима информацијских раскршћа скривени чуче "*Public Affairs Officers*", чији је посао контрола медијског модела информисања, па је, како уочава Смиља Аврамов "*глобализам помоћу масмедија закорачио у сферу митологије*". Моћни олигополи производе глобалну утакмицу, која је у почетку неравноправна, јер велики и јаки обавезно побеђују мале и слабе. "*Приватизована руска национална телевизија реализује своје информативне емисије унутар CNN-овске професионалне матрице, рекламе за Coca-Cola емитују се на кинеској државној телевизији, амерички филмови чине 70% филмског програма RTL-a и PRO-7, а програми РТС-а и бројних локалних телевизија у Србији пуни су бесконачних јужноамеричких серија (novelas) сниманих по америчком обрасцу soap opera. У том мноштву истог, које уморном, безволном и наркотизираном реципијенту ствара привид не само избора, него и учешћа у забави, у рату, у стварању праведног света за слободног и ничим спутаног појединца, у доњим слојевима значења скривени су вредносни обрасци и еталони понашања који одређују живот сваког појединца и друштва у целини*" (Милетић, 2001, стр. 72). Наука се отворено ставља у службу глобалног, националног, фундаменталистичког или идеолошког духа, са истом дозом енергије и снагом свести као да је у

ИНФОРМАТИЧКА БОМБА У КОСМОСУ

функцији прагматичне истине. Сваки говор који одступа од сагласја бива изолован од јавног утицаја, јер не заборавимо на чињеницу да само медијима посредовани садржаји имају моћ масовног утицаја. На скали вредности интелектуалци врше рокаде, раскидајући са класичним поимањем етике и естетике, истурајући на пиједестал врлина материјалност и публицитет који купују честим медијским појављивањем, по цену издаје претходних уверења. Тако настају колективни снови Кантовог стања среће и савршенства у којима технологије "електронских дадиља" користе сви житељи планете, препуштени евфорији новоумља које серијски продукује идеје владајућег естаблишмента. Буђење је болно и трагично, не само за храбре појединце решене да критички поимају свет око себе, већ и за читаве народе који не прихватају пројекте самопроглашених мисионара.

Пошто су глобални медији премрежили планету мултимедији своје капацитете шире ка космосу. Тако се битка за комуникационском хегемонијом увек овија у етру: "*Стационарни сателити кружје на 22 хиљаде 300 хиљада миља изнад Екватора (што подразумева око 34 хиљаде милијарди кубних миља етра садржаног у спољњем омотачу).*" Таква количина етра мора бити у стању да пренесе велику количину битова без међусобног сударања" (Негропонте, 1998, стр. 29). Мало људи схватају да су САД у стратегији развоја ХХI века информације ставили као један од пет ресурса којима се мора посветити посебна пажња. Глобализација је поуздано убрзала економски раст на глобалном нивоу, али само оним државама које су информативно богате. Мултинационални капитал и међународно финансијско тржиште потискују суверенитет држава. Аристотелово метафизичко мишљење о *граници као крају* блиску је схватању Маршала Маклуана о *крају географије* или Фукујаминој (1997) хипотези о *крају историје*, али информациона мутација коју заговарају водеће светске силе сведоче другачије: "*за америчке војне стручњаке, ГЛОБАЛНО је унутрашњост ограниченог света чији сам крај поставља многобројне логистичке проблеме. А ЛОКАЛНО је спољашност, периферија, да не кажемо велико предграђе света*" (Вирилио, 2000, стр. 14). Ово прелиминарно сучељавање античких извора и савремених медијско-геополитичких пророка сугерише њихово преклапање и узајамно сагласност. Планета је све више обмотана невидљивом оптичком мрежом која нуди истински глобализоване форме комуникације.

Филозофски долазимо до непомирљивих крајности: масовно комуницирање које се шири просторима космоса све више угрожава индивидуалне човекове слободе. Контрола комуникација постаје привилегија власника медијских империја, који тако намећу тржиште погледа и политичких идеја. Бајка о слободном протоку информација прикрива даљинску контролу, јер информатичка бомба постаје оружје када да уништи мир бројних нација. Током последње деценије прошлог века извоз холивудске продукције широм света са 1,1 милијарде долара увећан је три пута, док је у исто време увоз филмова и тв-серија у САД био

ЗОРАН ЈЕВТОВИЋ

символичних 81 милион долара? После таласа интеграција и финансијских преузимања на тржишту маркетиншких агенција остало је седам, од који су пет америчких, једна јапанска и једна француска? И поред евидентних језичких баријера, тржиштем издаваштва доминирају три издавача (Bertelsmann, Time Warner и Viacom), који годишње зарађују преко десет милијарди долара. Приходи од кабловске и сателитске телевизије повећавају се око 30% годишње, што најављује нове замахе индустрије која тек долази. Од четири водеће светске информативне агенције две су америчке, једна енглеска и једна француска, што није беззначајно када се зна да из њихових редакција долази 90% вести које се дневно појављују широм планете. Нови глобализам у комуникационој орбити ствара нови информационо-колонијални поредак. Концентрација медија и њихова корпоративна контрола воде успону глобалних информативних сервиса који фаворизују лажни плурализам канала и информација. Тако долазимо до својеврсног апсурда: мноштво информација убија њену важност. Као последицу добијамо спекултивно нови медијски образац у којем тоталитарна контрола медија нуди симулирану стварност као синоним за обману јавности. Заједничко за све је равнодушност према истини, па се на почетку трећег миленијума у теорију уводи нова категорија: морално лагање као негација свега постојећег. Нови електронски Вавилон је ушао у драму комуникационе екстазе, реалност је све бржа и непредвидљивија, док се занемаривање стварног живота може вратити као бумеранг чије ће последице бити катастрофалне! Космичка илузија води медијском освајању свемира, стварању нове публике која ће уживати у киберпростору телеблиских информација у којима ће уживати само привилеговани. Уз масу и енергију, информација коначно постаје трећа димензија материје, па господарење њеним садржајем значи овладавање свемирским пољима кроз медијатизацију живих бића.

Литература

- Вирилио, П.: 2000, *Информатичка бомба*, Светови, Нови Сад
Zinovjev, A.: 2003, *Slom ruskog komunizma*, BIGZ Publishing, Beograd
Kaldor, M.: 2005, *Novi i stari ratovi – organizovano nasilje u novoj eri*, Beogradski krug, Beograd
Miletić, M.: 2001, *Masmediji u vrtlogu promena*, Zajednica radio-tv stanica, Beograd
Орвел, Џ.: 1999, "1984", Чигоја штампа, Београд
Платон: 2004, *Одбрана Сократова*, Дерета, Београд
United Nation Development Programme (2003): *Human Development Report 2003: Millennium Development Goals: A Pact Among Nations to End Human Poverty*, Oxford University Press, New York
Fukujama, F.: 1997, *Kraj istorije i poslednji čovek*, CID, Podgorica

INFORMATION BOMB IN COSMOS

Relation between distribution of informations and cosmos are discussed.